

Saikurahaapsanen

Kuva: Saara Tunturi/WWF

Saikurahaapsanen (*Saperda scalaris*)

Saikurahaapsanen kuuluu sarvijääriin, jotka tunnetaan myös nimellä hapsenkakkiaiset. Ne ovat kovakuoriaisia. Sarvijääriin kuuluu yli 9000 lajia. Niillä on kapea ruumis ja pitkät tuntosarvet. Saikurahaapsanen on melko tavallinen keskikesällä tavattava laji. Sen pituus on 5 mm.

Toukkana saikurahaapsaselle kelpaa asuinpaikaksi useat lehtipuut. Se kulkee puun nilassa mutkittelevia käytäviään pitkin ja vähän ennen koteloitumistaan toukka kaivaa alaspäin suuntautuvan kotelo-ontelon, jonka ovelle se asettaa puusäikeitä tukkeeksi.

Aikuiset sarvijäärät syövät lehtiainesta, kukkien siitepölyä, koivun mahlaa, mettä sekä heteitä.

Kuva: Petri Martikainen

Tarvikkeet

- 5 kpl kymmenen munan munakennoja
- Rautalankaa (varaa noin 4-5 m koko luokalle)
- Mustaa ja keltaista/harmaata pulloväriä
- Siveltimiä
- Parsinneuloja
- Sivuleikkurit rautalangalle (opettaja käyttää)
- Yleisliimaa (Erikeeperiä)

Valmistelut ennen tuntia

- Leikkaa jokainen 10 munan kenno neljään osaan, jolloin siitä riittää neljälle oppilaalle. Katso kuva!
- Leikkaa rautalangan pätkät valmiiksi. Yhteen hyönteiseen tarvitaan 4 x 10 cm pätkää, kolme jaloksi ja yksi tuntosarviksi.

Työohje 1

- Leikkaa keskimäinen ”tötterö” irti munakennopalasta. Leikkaa tötterö puoliksi. Käytä molempia puolikkaita, mutta lyhennä toista hieman, siitä tulee hyönteisen pää. Kavenna kumpaakin palaa hieman reunoilta.
- Liimaa lyhyempi pala pidemmän palan alle. Purista hetken aikaa osia yhteen, jotta ne liimautuvat kunnolla kiinni toisiinsa. Näin syntyy hyönteisen ruumis.

Työohje 2

- Taittele rautalangasta hyönteiselle sarvet yhdestä palasta rautalankaa ja kolmesta palasta jalat.
- Liimaa jalat hyönteisen alapuolelle. Laita runsaasti liimaa.
- Leikkaa munakennon ylijäämäpalan reunasta suikale ja liimaa se rautalankajalkojen päälle tueksi, kuin kanneksi. Näin jalat liimautuvat tukevammin kiinni. Voit vaihtoehtoisesti käyttää muuta pahvia tai teippiä. Anna liiman kuivua hetki.

Työohje 3

- Pistä parsinneulalla kaksi reikää hyönteisen tuntosarville. Pujota sarvet rei'istä läpi. Voit laittaa hieman liimaa tuntosarvien kiinnityskohtaan.
- Maalaa hyönteinen keltaisella tai harmaalla. Anna maalin kuivua hetken. Munakenno materiaalina imee värin melko nopeasti, jos maalikerrokset eivät ole kovin paksuja.
- Maalaa päälle mustalla kuviointi ja silmät kuoriaisen kuoreen.